

Inspecting policing
in the public interest

Adroddiad Arolwg Ymddygiad Gwrthgymdeithasol

Heddlu Gogledd Cymru

Mae Gogledd Cymru yn profi lefel gymharol is o ymddygiad gwrthgymdeithasol a lefel gymedrol o droseddu'r pen o'r boblogaeth.

Ein hadolygiad ymddygiad gwrthgymdeithasol

Yng ngwanwyn 2010, cynhaliodd Arolygiaeth Cwnstablïaeth Ei Mawrhydi (HMIC) adolygiad o ymddygiad gwrthgymdeithasol yng Nghymru a Lloegr. Roedd hyn yn cynnwys holi dioddefwyr am eu profiadau o roi adroddiad ar ymddygiad gwrthgymdeithasol i'r heddlu, ac arolygu safon y prosesau y mae heddluoedd yn eu defnyddio i ymdrin â phroblem ac ymateb iddi.

Trwy weithio gyda Sefydliad y Prifysgolion ar Wyddorau'r Heddlu ym Mhrifysgol Caerdydd, fe wnaethom wedyn ddefnyddio'r canlyniadau hyn i ateb y cwestiwn sut y gall yr heddlu ymdrin ag ymddygiad gwrthgymdeithasol orau.

Beth sy'n gweithio?

Bydd gan heddluoedd y cyfle gorau i roi gwasanaeth da i ddioddefwyr os gwnânt dri pheth allweddol:

- Rhoi gwybodaeth i'r holl swyddogion a staff perthnasol (gan gynnwys timau plismona cymdogaeth, swyddogion sy'n ymateb i argyfyngau a swyddogion CID) yn gyson a thrylwyr am broblemau ymddygiad gwrthgymdeithasol yn lleol;
- Casglu a dadansoddi data a gwybodaeth yn gyson ar fannau lle mae ymddygiad gwrthgymdeithasol yn digwydd, troseddwy'r a dioddefwyr yn eu hardal, a defnyddio'r wybodaeth hon i ddyrannu adnoddau i ymdrin â'r problemau; a
- Darparu'r offer a'r adnoddau cywir i'w timau plismona yn y gymdogaeth i ymdrin ag ymddygiad gwrthgymdeithasol, ac yna monitro'r cynlluniau y mae'r timau yn eu rhoi yn eu lle i ddatrys problemau ymddygiad gwrthgymdeithasol lleol.

Dyma sut mae Heddlu Gogledd Cymru yn perfformio yn y meysydd hyn.

A yw'r holl swyddogion a staff perthnasol yn cael gwybodaeth drylwyr a chyson am broblemau ymddygiad gwrthgymdeithasol lleol?

Darganfu HMIC beth tystiolaeth bod gwybodaeth am droseddwy'r a ble mae ymddygiad gwrthgymdeithasol yn digwydd yn rhan o'r broses frifffio ddyddiol i swyddogion ymateb a Thimau Plismona yn y Gymuned. Ond, gallai'r briffio fod yn fwy manwl ar faterion ymddygiad gwrthgymdeithasol sy'n effeithio ar ddioddefwyr dro ar ôl tro a bregus, a'u trosglwyddo i ragor o staff gan gynnwys swyddogion CID a thraffig.

A yw'r heddlu yn defnyddio gwybodaeth ymddygiad gwrthgymdeithasol i dargedu ei waith wrth ymdrin ag ymddygiad gwrthgymdeithasol?

Ar lefel plismona lleol, cynhelir cyfarfodydd rheoli dyddiol, lle'r asesir dulliau o ymdrin ag ymddygiad gwrthgymdeithasol ac yr adolygir rhai agweddau ar ymddygiad gwrthgymdeithasol. Ond, gallai'r broses hon gael ei chryfhau trwy ganolbwyntio ar broblemau ymddygiad gwrthgymdeithasol sy'n effeithio ar ddioddefwyr dro ar ôl tro a bregus.

A oes gan dimau plismona yn y gymdogaeth yr offer a'r adnoddau cywir i ymdrin ag ymddygiad gwrthgymdeithasol, ac a yw'r cynlluniau y maent yn eu rhoi yn eu lle i ddatrys problemau ymddygiad gwrthgymdeithasol yn lleol yn cael eu monitro?

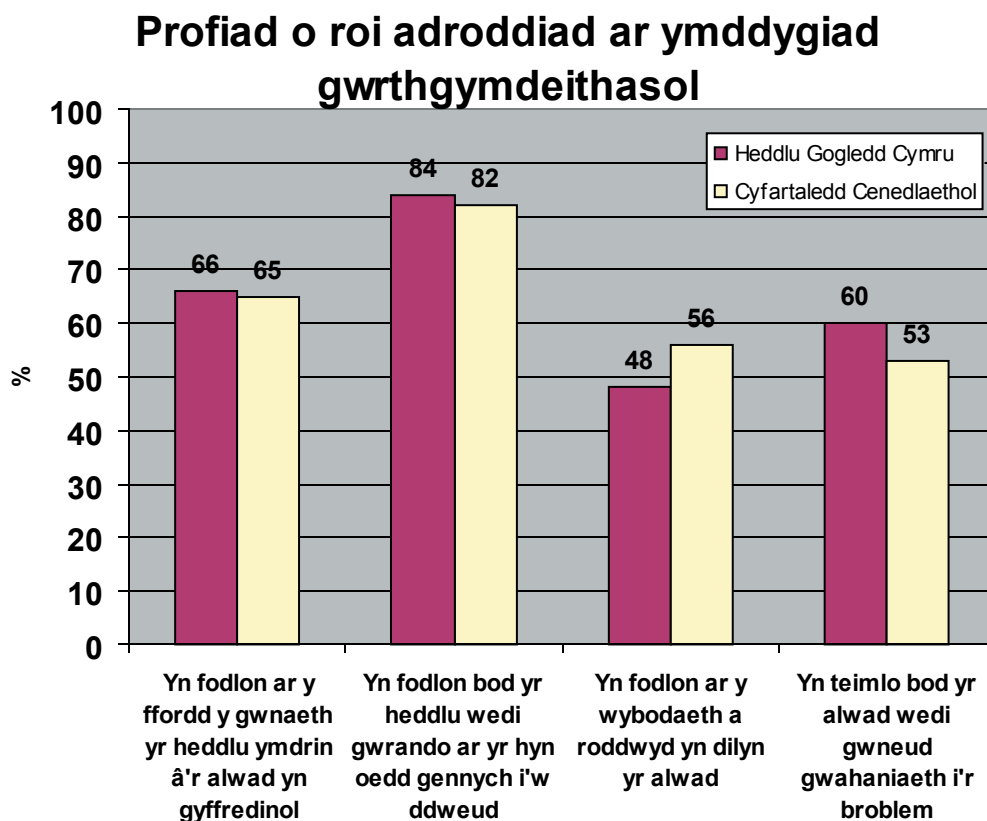
Darganfu HMIC rai enghreifftiau rhagorol o'r heddlu yn gweithio gyda phartneriaid i ddatrys problemau ymddygiad gwrthgymdeithasol tymor hir, gan gynnwys gorchymyn ymddygiad gwrthgymdeithasol pum mlynedd a gwasgaru yng Ngogledd Sir Ddinbych, gan atal unigolion rhag yfed ac achosi niwsans. Ond nid oedd un ffordd safonol o gofnodi camau a digwyddiadau ymddygiad gwrthgymdeithasol. Yn absenoldeb system o'r fath, roedd y dystiolaeth o oruchwyliaeth yn gyfyngedig, gan nad oes camau a gofnodwyd y gellir mesur cynnydd o'u cymharu â nhw. Mae'r Dirprwy Brif Gwnstabl wedi cytuno i adolygu dulliau'r heddlu o gofnodi ymddygiad gwrthgymdeithasol a'i allu i adnabod dioddefwyr dro ar ôl tro a bregus.

A yw ymddygiad gwrthgymdeithasol yn flaenoriaeth gan yr heddlu?

Mae ymddygiad gwrthgymdeithasol yn flaenoriaeth gan yr heddlu ac mae'n cael sylw yn y cynllun plismona. Mae'r heddlu wedi nodi tri maes allweddol; plismona mannau drwg, adnabod a rheoli dioddefwyr dro ar ôl tro a hyfforddiant penodol ar sut i wneud penderfyniadau ar drin materion ymddygiad gwrthgymdeithasol. Mae lefel yr adnoddau a roddir i ymddygiad gwrthgymdeithasol, a'r data a'r wybodaeth a ddadansoddwyd yn dangos ymrwymiad clir i ymdrin ag ymddygiad gwrthgymdeithasol.

Canlyniadau'r arolwg bodlonrwydd dioddefwyr

Fe wnaethom arolygu 101 o bobl a roddodd adroddiad ar ymddygiad gwrthgymdeithasol yng Ngogledd Cymru yn ystod Medi 2009. Gofynnwyd amrywiaeth o gwestiynau iddynt am eu hamgyffrediad o ymddygiad gwrthgymdeithasol yn gyffredinol a'u profiad o roi adroddiad ar ymddygiad gwrthgymdeithasol i'r heddlu.

O'r canlyniadau, gellir gweld bod yr heddlu yn perfformio yn fras yn unol â'r cyfartaedd cenedlaethol ar gyfer y meysydd a ystyriwyd yn yr arolwg.

